
Проект на Постановление за изменение и допълнение на Тарифата за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура"

Публикуван на: 25.05.2016

Проектът е публикуван в електронен вид за обществено обсъждане и е на разположение в Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Мотиви:

Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ е търговец – публично предприятие по смисъла на чл. 62, ал. 3 от Търговския закон. Целта на предлаганите изменения и допълнения е промяна в реда за определяне размера на таксите и обхвата на приложение на тарифата, като се вземат под внимание оценката на потребностите, измененията в нормативните актове през последните години и констатираните проблеми при прилагането на Тарифата от датата на нейното обнародване до настоящия момент.

На 23.03.2013г. влязоха в сила съществени изменения в Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ЗМПВВПРБ), в това число се създаде задължение за Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“ да осъществява дейностите по поддръжка на акваторията, подходните канали и пристанищната инфраструктура, като срещу това събира канална, тонажна и светлина такси при посещения на кораби в пристанищата за обществен транспорт с регионално значение и пристанищата по чл. 107 – 109 от ЗМПВВПРБ.

Отчитайки промените в обхвата на изискванията, нарастващите потребности от поддържане на пристанищната инфраструктура, подходните канали и пристанищната акватория до границата на оперативната акватория в пристанищата за обществен транспорт, през 2014 г. бяха разработени и приети изменения в Тарифа за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“. Независимо от проведените обсъждания и изготвените финансови обосновки тези изменения бяха оспорени по съдебен ред, включително с аргументи за липсата на компетентност на Министерския съвет по отношение определянето на размера на пристанищните такси в пристанищата за обществен транспорт с регионално значение, яхтените, рибарските и пристанищата със специално предназначение.

С Решение № 8928 от 22.07.2015г., постановено по адм. дело № 13212 по описа за 2014 г., VII-мо отделение на Върховния административен съд (ВАС) постъпилите жалби бяха уважени почти напълно, като част от изменените текстове на Тарифата бяха обявени за нищожни, а друга част – за незаконосъобразни поради недостатъчна икономическа обосновка. В мотивите към Решението съдът прие, че с чл. 103в, ал. 4 от ЗМПВВПРБ на Министерския съвет се делегира компетентност да определя размерите на пристанищните

такси единствено по отношение на пристанищата за обществен транспорт с национално значение. Съдът намира, че съгласно разпоредбата, включваща препращане към текстовете, свързани с посочената категория пристанища, липсват основания ДП „Пристанищна инфраструктура“ да събира такси в пристанищата за обществен транспорт с регионално значение, яхтените, рибарските и пристанищата със специално предназначение. Първоинстанционното решение беше потвърдено с Решение № 424 от 14.01.2016 на петчленен състав на ВАС и влезе в сила от 2 февруари 2016 г.

Прилагането на действащата в момента редакция на Тарифата, след отмяната на основната част от извършените изменения и допълнения съгласно ПМС № 254/22.08.2014 г., се отразява съществено върху покриване на задълженията на ДП „Пристанищна инфраструктура“ по отношение осъществяване на дейностите по поддръжка на акваторията, подходните канали и пристанищната инфраструктура.

Предложенията за промени в обхвата на приложение на Тарифата намират основание в приетите през тази година изменения в ЗМПВВППРБ (обн. ДВ, бр.26, 2016 г.), с които Министерският съвет е определен за компетентен орган във връзка с определянето на размерите на таксите, освен в пристанищата за обществен транспорт с национално значение, и тези за обществен транспорт с регионално значение, както и в яхтените, рибарските и пристанищата със специално предназначение. Във връзка с посочената законодателна промяна са прецизирани текстовете на чл. 1, ал. 3, чл. 3, чл. 4, чл. 11 и чл. 13 от Тарифата. Предложеното изменение в нормата на чл. 1, ал. 3 от Тарифата има за цел да синхронизира посочения текст с разпоредбата на чл. 103в, ал. 5, изр. 1-во от ЗМПВВППРБ. В чл. 3, чл. 4, чл. 11 и чл. 13 е предложено заличаване на думите „за обществен транспорт“, като по този начин се разширява кръгът на пристанищата, в които се прилага Тарифата, в съответствие с посочената законодателна промяна и действащата уредба в акта от по-висок ранг.

В настоящата редакция на Тарифата се предвижда с оглед извършването на навигационното осигуряване и поддържането на каналите и подходите до границата на оперативната акватория на тези пристанища, съответно и заплащане на пристанищни такси. Актуализиран е и размерът на каналните такси, заплащани от преминаващите кораби. Размерът на внесената актуализация подробно е обоснован в приложената финансова обосновка, като по отношение на корабите контейнеровози са предвидени редукиции с оглед „стимулирането“ на тези превози и привличане на допълнителни обеми. Следва да се има предвид, че за последните години (2007–2015 г.) ДП „Пристанищна инфраструктура“ е инвестирала в драгажни дейности около 94.00 млн. лв., при обща стойност на постъпленията от канални такси от приблизително 20,00 млн. лв. Отрицателната разлика е в размер на 74.00 млн. лв.

За стимулиране на превозите, осъществявани с РО-РО кораби и изравняване на режима и реда за прилагане и начисляване на таксите и повишаване на конкурентоспособността на българските пристанища, промяната в чл. 6 от Тарифата въвежда „обща такса“, заплащана от този вид кораби (без отчитане таксата за приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателна дейност), равна на таксите, събирани от фериботните кораби във Фериботен комплекс Варна.

Трябва да се отбележи, че така осигурените преференции за превозите с РО-РО кораби и въведените редукиции на каналната такса събирана от контейнеровозите (чл.2, ал.5 и 6 от предложението за изменение и допълнение на Тарифата) са обусловени от налагането им в световен аспект като предпочитан и сигурен транспорт, от големия обем на превозваните товари с тях, както и от необходимостта да се отговори подобаващо на конкуренцията в регионален мащаб с цел привличане на допълнителен товаропоток и „уплътняване“ на пристанищните мощности на Република България.

В настоящата редакция на Тарифата не е предвидена такса за приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателна дейност по Анекс IV на Международната конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби (МАРПОЛ 73/78) и такси за

приемане и обработване на отпадъците в речните пристанища. При извършена проверка от представители на Европейската агенция по морска безопасност (ЕМСА) в периода 01-05.02.2010 г., с доклад от 25.03.2010 г. са отправени препоръки във връзка с прилагането на Директива 2000/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно пристанищните приемни съоръжения за отпадъци от експлоатацията на корабите и на остатъци от товари, касаещи въвеждането на индиректната система на плащане на услугите по приемането и обработването на отпадъците и по отношение на отпадъците по Анекс IV на Международната Конвенция за предотвратяване на замърсяването от кораби, 1973, изменена с протокол от 1978 г. и протокол от 1997г. (Марпол 73/78).

Предложеният проект за изменение на чл. 8 от Тарифата, регламентиращ размера на таксите за приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателната дейност е изготвен на база анализирания данни за посещенията на корабите по видове, приетите количества отпадъци през предходната финансова година и необходимите средства за извършване на дейността.

Предложеното изменение в чл. 9 има за цел да прецизира текста на разпоредбата от гледната точка на точното ѝ и еднакво прилагане по отношение на освобождаването на определени кораби от задължението за предаване на отпадъци, резултат от корабоплавателна дейност.

Предложената отмяната на чл. 10, съществуваща в редакцията на Тарифата от 2007 г., е породена от настъпили значителни изменения в реда за регистриране на посещенията на корабите в морските пристанища, осъществяване на граничния контрол, както и даването на свободна практика и разрешително за отплаване. С Постановление № 186 на МС от 23.08.2012 г. е приета Наредба за организацията за осъществяване на граничен паспортен, митнически, здравен, ветеринарномедицински и фитосанитарен контрол, както и контрол на транспортните средства в пристанищата на Република България, обслужващи кораби от международно плаване. В цитираната Наредба са регламентирани изискванията, организацията и провеждането на граничния контрол, редът за даване на свободна практика и за осъществяване на входен граничен контрол, редът за получаване на разрешително за отплаване, процедурите за даване на сведения за кораби, пристигащи във и/или напускащи пристанище на Република България, разграничени са функциите на задължените лица и е определена ролята на Националния център за електронен документооборот на морския транспорт като средство, чрез което се осъществява дейността и различните контролни органи упражняват своите правомощия.

Изменението в чл. 18 от Тарифата се налага от промените във формата на управление на пристанищата и отдаването на концесия на няколко пристанищни терминала през годините и възникналите в резултат на това нови взаимоотношения в рамките на едно пристанище, т.е. все по-ясно проличава ролята на разделението на всяко едно пристанище на обособени единици (пристанищни терминали), дефинирано от законодателя в ЗМПВВППРБ.

Изменението на чл. 19 от Тарифата се налага от изменението на размера на коефициента на редукация на тонажната такса, въведена в предишни редакции на същата и потвърден в съдебните решения на ВАС, както и с оглед уеднаквяване на регламентацията и изравняване на размера на таксите за превозите осъществявани с РО-РО и фериботни кораби.

Предложеното изменение на определението в точка 10 на § 2 от Допълнителните разпоредби произтича от променения ред за регистрация на посещенията на корабите в пристанищата (с посоченото по-горе ПМС № 186 от 23.08.2012 г. и приетата с него Наредба). Целта на това изменение е съгласуването на текста във връзка с други нормативни документи, в частност - с определението за престой, което е разписано в Наредба № 7 от 23.05.2001 г. за реда за посещение, маневриране и престой на корабите в пристанищата и рейдовете, за товарене и разтоварване, за качване на кораба и слизване на брега на екипажа, на пътниците или други лица, както и за връзка на кораба с брега.

Очакваните резултати от прилагането на изменението на Тарифата за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие „Пристанищна инфраструктура“, включително финансовите, са подобряване на процеса по определяне и събиране на таксите в съответствие със законоустановения ред, стимулиране на превозите, извършвани с РО-РО кораби и приравняване на таксите им към тези на фериботните кораби, както и оптимизиране на таксата по чл. 8 от Тарифата за приемане и обработване на отпадъци - резултат от корабоплавателната дейност с оглед действащото европейско законодателство в тази област.

Очаква се предложените промени да доведат до подобряване на условията за посещаемост на българските пристанища, привеждане на постъпленията в съответствие с разходите за поддържане на подходите и каналите до оперативната акватория и стимулиране на процесите по привличане на нови товари.

Пълният текст на проекта на Постановление за изменение и допълнение на Тарифата за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура", одобрена с ПМС № 97 от 2007 г., обн., ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм., бр. 56 от 2007 г., бр. 2 от 2008 г., доп., бр. 38 от 2010 г., изм. и доп., бр. 72 от 2014 г., изм., бр. 30 от 2015 г., изм. с Решение № 8928 от 22.07.2015 г. на ВАС на РБ - бр. 9 от 2016 г., в сила от 2.02.2016 г. може да се види в **Приложението**.

Лице за контакт:

Светлана Стилиянова – старши експерт в дирекция „Правна“, е-mail: [sstiliyanova@mtitc.government.bg](mailto:ssiliyanova@mtitc.government.bg), тел.: 02 9409 545.

Приложение

» [Проект на Постановление за изменение и допълнение на Тарифата за пристанищните такси, събирани от Държавно предприятие "Пристанищна инфраструктура", одобрена с ПМС № 97 от 2007 г., обн., ДВ, бр. 38 от 2007 г., изм., бр. 56 от 2007 г., бр. 2 от 2008 г., доп., бр. 38 от 2010 г., изм. и доп., бр. 72 от 2014 г., изм., бр. 30 от 2015 г., изм. с Решение № 8928 от 22.07.2015 г. на ВАС на РБ - бр. 9 от 2016 г., в сила от 2.02.2016 г.](#)
(101.5 KB)